UNIVERSIDADE DA CORUÑA

Guía Docente				
Datos Identificativos				2015/16
Asignatura (*)	Literatura e Cultura		Código	613G01049
Titulación	Grao en Galego e Portugués: Estudos Lingüísticos e Literarios			
Descriptores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuadrimestre	Cuarto	Optativa	4.5
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Filoloxía Española e Latina			
Coordinación	Rodriguez Gonzalez, Olivia	Correo electrónico	olivia.rodriguez.gonzalez@udc.es	
Profesorado	Rodriguez Gonzalez, Olivia	Correo electrónico	olivia.rodriguez.gonzalez@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Estudo comparado da literatura e a cultura. A materia céntrase na cultura da memoria e ocúpase dun estudo de caso e traballo de campo sobre a literatura da memoria histórica da guerra civil e o franquismo na contorna da Coruña.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias do título		
O alumno debe coñecer os principios da Semiótica da Cultura e teorías afíns que insiren os estudos literarios nun ámbito superior e complexo como é o da cultura	A1 A2 A3 A11 A14	B1 B2 B3 B5 B8 B9	C3 C6
O alumno debe ser capaz de aplicar a investigación en literatura comparada con la realidade de su ámbito vital, histórico y artístico	A1 A2 A3 A11 A15 A21 A22 A23	B1 B2 B3 B4 B6 B7 B8 B10	C1 C6 C8
O alumno debe ser capaz de valorar a memoria sociohistórica da súa contorna vital e de poñela en relación con outros ámbitos distantes no tempo e no espazo para acadar unha interpretación universal dos casos de estudo comparado aos que se enfronta	A11 A14	B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10	C6 C8

O alumno debe coñecer as linguas e literaturas castelá, galega, portuguesa e inglesa, así como posuír algúns coñecementos doutras linguas e culturas para poder investigar no campo da literatura comparada	A7 A13 A15 A16 A17 A18 A19 A20		C1 C8

Contidos	
Temas	**Subtemas**
1. Cultura e literatura como obxectos de estudo das ciencias humanas.	1.1 Introdución epistemolóxica 1.2. A Semiótica da Cultura de Iuri Lotman. 1.3. Paul Ricoeur e T. Todorov: usos da memoria e do esquecemento
2. Cultura e literatura da "memoria histórica"	2.1 O papel da memoria na formación das culturas. O rexistro da memoria. 2.2. A memoria e o esquecemento como fenómenos individuais e colectivos. 2.3. O discurso da memoria histórica 2.4. A literatura da memoria histórica.
3. Estudo de caso: Santiago Casares Quiroga	3.1. O estudo de caso como método de investigación: realidade próxima e traballo de campo. 3.2. Caso Santiago Casares Quiroga 3.2.1. Contextualización socio-histórica e política. 3.2.2. Lugares da memoria. 3.3.3. Memoria e trauma: a actriz francesa María Casares.

Planificación				
Metodoloxías / probas	**Competencias**	**Horas presenciais**	**Horas non presenciais / traballo autónomo**	**Horas totais**
Sesión maxistral	A1 A2 A3 B3 B5 C1	16	14	30
Presentación oral	A15 B2 B4 B5 B6 B8 C1 C3 C6	1	5	6
Estudo de casos	A2 A7 A13 A14	7	33	40
Proba mixta	A3 A15 B1 B2 B3 B4	2	20.5	22.5
Obradoiro	A11 A16 A17 A18 A19 A20 A21 A22 A23 B1 B7 B9 B10 C8	6	6	12
Atención personalizada		2	0	2
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	**Descrición**
Sesión maxistral	O docente explicará na aula os contidos principais da materia. Inclúense dúas sesións máis sobre a orientación teórica do método chamado "estudo de caso", que servirán como introdución á práctica comparatista.

Presentación oral	Os alumnos presentarán na aula os traballos realizados
Estudo de casos	Para aplicar á práctica o estudo comparado da cultura e a literatura, se centrarán os estudantes en analizar casos reais e ficticios de fenómenos ou sucesos concretos. Para o estudo de caso acudirán a todo tipo de documentación e ferramentas de análise.
Proba mixta	Proba final escrita que constará dunha serie de respostas a determinadas cuestións teóricas e dun apartado onde o estudante exporá ou resolverá casos prácticos concretos
Obradoiro	Aplicarase aos traballos de investigación a metodoloxía comparatista Literatura-Cultura da memoria Para o estudo de caso, algunhas das clases prácticas serán levadas a cabo na Coruña e arredores, nos "lugares da memoria" relacionados con Santiago Casares Quiroga. Comunicarase ao decanato o programa de saídas.

Atención personalizada	
Metodoloxías	**Descrición**
Obradoiro	O profesor atenderá na aula e nos horarios de titorías ao estudante

Avaliación			
Metodoloxías	**Competencias**	**Descrición**	**Cualificación**
Sesión maxistral	A1 A2 A3 B3 B5 C1	Valoraráse a asistencia ás clases, tanto nas sesións expositivas como nos talleres.	5
Presentación oral	A15 B2 B4 B5 B6 B8 C1 C3 C6	Presentarase na aula o resultado do traballo realizado, explicando o proceso de realización e os aspectos relevantes. A idoneidade, coherencia e valor académico do traballo proposto serán tidos en conta na súa cualificación	40
Obradoiro	A11 A16 A17 A18 A19 A20 A21 A22 A23 B1 B7 B9 B10 C8	O traballo final será o resultado da aplicación dos coñecementos adquiridos. Valorarase la orixinalidad, a metodoloxía, e a presentación.	5
Proba mixta	A3 A15 B1 B2 B3 B4	O día señalado no calendario oficial da facultade, os alumnos realizarán un examen no que demostrarán os coñecementos teórico-prácticos adquiridos	50

Observacións avaliación
Na aula especificarase os pormenores da realización do traballo. A presentación oral dese traballo (duración e ferramentas empregadas) axustarase ao número de alumnos na materia. O alumno deberá obter unha nota mínima de 4 na proba mixta para aprobar a asignatura, tal e como establece a normativa da Facultade de Filoloxía. As faltas de ortografía, así como os graves fallos de redacción e coherencia discursiva, suporán unha redución da cualificación da proba mixta: exactamente de medio punto por cada erro. O alumnado con matrícula a tempo parcial e dispensa académica deberá realizar os mesmos traballos e probas que os estudantes con matrícula ordinaria

Fontes de información

Bibliografía básica	- Aróstegui, J. / Godicheau, F. (eds.) (2006). Guerra civil. Mito y memoria.. Madrid: Marcial Pons - Casares, María (2009). Residente privilexiada, . Oleiros/A Coruña, Trifolium - Espinosa Mestre, Francisco (2006). Contra el olvido. Historia y memoria de la guerra civil. Barcelona: Crítica - Fernández, Carlos (2000). Casares Quiroga, una pasión republicana. O Castro/Sada: Ediciós do Castro - Grandío Seoane, Emilio / Rodero, Joaquín (eds.) (2011). Santiago Casares Quiroga, la forja de un líder. Madrid: Eneida - Jurij M. / Escuela de Tartu (1971). Semiótica de la cultura. Madrid: Cátedra - Lopo, María (ed.) (2008). Cartas no exilio: correspondencia entre Santiago Casares Quiroga e María Casares (1946-1949). A Coruña: Baía - Pérez Garzón, Juan Sisinio (2010). Memoria histórica . Madrid, C.S.I.C. - Ricoeur, Paul (2003). La memoria, la historia, el olvido. Madrid, Trotta, - Todorov, Tzvetan (2005). Memoria del mal, tentación del bien. Indagación sobre el siglo XX. Barcelona, Península - Winter, Ulrich (ed.) (2006). Lugares de memoria de la Guerra Civil y el franquismo. Representaciones literarias y visuales. Madrid-Frankfurt: Iberoamericana-Vervuert Parte do traballo do alumnado é a procura de recursos bibliográficos (documentación en bases de datos e bibliotecas en liña). Por esta razón, completarase a bibliografía fundamental con algunhas referencias complementarias indicadas abaixo, sen pretensión de exhaustividade.Por outra banda, queda a criterio do docente a escolla de lecturas literarias relacionadas co tema.
Bibliografía complementaria	- Acuña, Ana (ed.) (2013). Letras nómades. Experiencias da mobilidade feminina na literatura galega. Berlin: Frank & Timme - Aguilar Fernández, Paloma (1996). Memoria y olvido de la guerra civil española . Madrid, Alianza - Carballido Reboredo, Silvia (2001). (2001). Novela en pé de guerra(a guerra civil vista por los novelistas gallegos en castelán). O Castro/Sada: Ediciós do Castro - ?Flory,Jean? (1938). La Galice sous la botte de Franco. Épisodes de laterreur blanche dans les provinces de Galice, rapportés par ceux qui les ont vécus. Paris: Jean Flory - Flory, Jean (2005). (2005): Galicia bajo la bota de Franco. Episodios sobre el terror blanco acaecidos en las provincias de Galicia, contados por quienes los han vivido [Reedición en castellano a partir de la tradución . Santiago de Compostela: Alvarellos - Godinho,Paula (coord.) (2012). Usos da memória epráticas do património. Lisboa: Colibri - Halbwachs, Maurice (1950) (2004). , La memoria colectiva. Zaragoza, Prensas Universitarias de Zaragoza - Juana López, Jesús de / Prada Rodríguez,Julio (coords.) (2006). Lo que han hecho en Galicia. Violencia, represión y exilio, 1936-1939. Barcelona, Crítica - Alonso Montero, Xesús /Villar, Miro (eds.) (2006). Guerra civil e literatura galega (1936-1939). Vigo: Xerais

Recomendacións
Materias que se recomenda ter cursado previamente
Materias que se recomenda cursar simultaneamente
Materias que continúan o temario
Observacións
Asistir a clase

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías